

Vejledning til kursus målrettet jobcentre om bedre LÆ-attester

Vejledningen omhandler et kursus målrettet sagsbehandlere ved kommunale jobcentre, som indhenter lægefaglige oplysninger via LÆ-attester i sagsbehandling af borgersager.

Vejledningen er målrettet underviserne på kurset.

Formålet med kurset er at understøtte sagsbehandlingen for borgere i beskæftigelsesindsatsen igennem et styrket samarbejde mellem praktiserende læger og sagsbehandlere.

Kurset skal understøtte samarbejdet mellem sagsbehandlere ved kommunale jobcentre og praktiserende læge ved at skabe klarhed om, hvem der har til opgave at vurdere hvad, hvilke LÆ-attester der skal benyttes til hvilke formål, og hvad er vigtigt at være opmærksom på, når sagsbehandleren anmoder lægen om en LÆ-attest.

Sagsbehandlere ved kommunale jobcentre og praktiserende læger kan forvente, at kommunikationen i samarbejdet bliver mere målrettet og konstruktiv, så borgeren hurtigere får en afklaring af næste skridt i sit forløb.

Materialet er udarbejdet i et samarbejde mellem VID – Netværk for viden og kompetencer i almen praksis, Nord-KAP, Kvalitetsenheden for almen praksis i Region Nordjylland, Hjørring Kommune, Aalborg Kommune og Thisted Kommune.

Der udarbejdes en klyngepakke med de samme pointer målrettet praktiserende læger.

Indhold

Vejledning til kursus målrettet jobcentre om bedre LÆ-attester	1
Undervisningspakke	2
Baggrund for undervisningspakken	2
Undervisere.....	2
Samspil mellem undervisere.....	3
Læringsmål.....	3
Baggrund for læringsmål	3
Vigtige pointer til underviserne	4
Transfer fra kurset til praksis.....	5

Undervisningspakke

Nærværende er en vejledning til afholdelse af et kursus om bedre LÆ-attester. Vejledningen er en del af en samlet undervisningspakke, som desuden inkluderer følgende materiale:

- Drejebog til aktiviteter før, under og efter kurset
- PowerPoint-præsentation til kurset
- Introduktionsmail til deltagerne
- Opfølgingsmail til deltagerne
- Vejledning til afholdelse af kurset online via Zoom.

Baggrund for undervisningspakken

Undervisningspakken udspringer af et projekt om implementering af en Attestguide udarbejdet i Hjørring kommune. Projektet tog udgangspunkt i statusattesten LÆ-125, men resultaterne fra audit vurderes at kunne anvendes på tværs af alle LÆ-attester.

Læs Attestguiden her: https://www.sundhed.dk/content/cms/62/78862_attestguide-til-det-socialt-laegelige-samarbejde-august-2017.pdf.

Attestguiden blev implementeret i tre nordjyske kommuner, som selv afgjorde, hvordan de ville implementere Attestguiden blandt jobcentrenes sagsbehandlere.

750 anmodninger og LÆ-attester fra de tre kommuner blev auditeret af to socialmedicinske speciallæger før og umiddelbart efter implementeringsaktiviteterne¹. I den ene kommune blev anmodninger og LÆ-attester desuden auditeret et år efter implementeringsaktiviteterne. Der er foretaget en validering af de to auditørers besvarelser.

Auditspørgsmålene blev gennemgået ad flere omgange med input fra kommunale praksiskonsulenter i de tre deltagende nordjyske kommuner. Dette omfattende arbejde havde til formål, at spørgsmålene var målrettede og relevante samt at sikre, at auditspørgsmålene var tilstrækkeligt klare, og at de to socialmedicinere svarede tilstrækkeligt ens.

Undervisningspakken til bedre LÆ-attester målrettet jobcentre er udformet med udgangspunkt i disse resultater.

Undervisere

Underviserne kan med fordel repræsentere både jobcenteret og almen praksis, gerne i form af den kommunale praksiskonsulent og en repræsentant fra jobcentret. At invitere den kommunale praksiskonsulent bidrager til at understøtte og skabe sammenhæng til det eksisterende samarbejde mellem kommune og almen praksis.

Formålet med at underviserne inkluderer både en praktiserende læge og en repræsentant fra jobcentret er:

- At præsentere det gode eksempel for samarbejdet
- At styrke deltagernes kendskab til praktiserende lægers opgave, roller og rammer i beskæftigelsesindsatsen
- At understøtte relationen til praktiserende læger.

¹Klinisk lektor, Aalborg Universitet, Jens Mortensen og Overlæge, Hospitalsenheden Vest, Kenneth Kibsgaard

Alternativer eller supplementer til den kommunale praksiskonsulent kan være en praksiskonsulent for socialmedicin, som kan bidrage med et perspektiv målrettet det socialmedicinske arbejde i almen praksis.

Se praksisinformation for overblik over praksiskonsulenter i jeres region:

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/information-til-praksis/>

Samspil mellem undervisere

Overvej at anvende samspil mellem jer undervejs i undervisningen til at skabe dynamik. I kan med fordel sætter hinanden i spil ved fx at repræsentanten fra jobcentret spørger lægen, hvordan vedkommende vil opfatte bestemte spørgsmål eller formuleringer i en anmodning, og hvordan lægen vil besvare anmodningen i en LÆ-attest.

Formålet med samspillet mellem jer som undervisere er at signalere nysgerrighed på hinanden, dialog og et godt og gensidigt respektfuldt samarbejde.

Se et eksempel på, hvordan Jens Mortensen og Kenneth Kibsgaard bringer tilsvarende dynamik i spil i videoen med de fem gode råd, som er en del af undervisningspakken.

Læringsmål

- At skabe forståelse for opgaver og ansvarsområder i det socialt-lægelige samarbejde.
- At det er vanskeligt at vælge den rette lægeattest, så vær omhyggelig.
- At målrette anmodninger til de praktiserende læger.

Baggrund for læringsmål

Fordeling af opgaver og ansvarsområder i det socialt-lægelige samarbejde

Der cirkulerer en fortælling om, at praktiserende læger og sagsbehandlere overskrider hinandens ansvars- og arbejdsopgaver². I projektet om implementering af Attestguiden viste resultaterne, at dette forekom i under 5% af tilfældene i de tre kommuner, som var en del af samarbejdet. Det tyder på, at både praktiserende læger og sagsbehandlere overvejende holder sig på egen banehalvdel. Denne pointe er vigtig for samarbejdet, da tillid til samarbejdspartnere samt fælles forståelse for arbejdsopgaver og roller er væsentlige for et samarbejde³. Det vil derfor være en fordel at afkræfte denne myte.

Der kan dog være tilfælde, hvor ansvarsområder bliver overskredet. Kommer disse eksempler frem i drøftelserne, er det vigtigt at forholde sig til reglerne generelt og undgå at gå ind i enkeltsager.

Hvordan sagsbehandleren vælger den rette LÆ-attest

Auditspørgsmålene i projektet om implementering af Attestguiden inkluderede et spørgsmål vedrørende sagsbehandlerens valg af den rette LÆ-attest. Der blev gennemført en sammenligning af de to socialmedicinernes valg af LÆ-attest i auditten og i den forbindelse tog det lang tid at drøfte og få

² Luth, E.M., & Agersnap, L., *Det gode samarbejde mellem almen praksis og jobcenter turen fra Dragebakken og Bakkedraget*, Månedsskrift for Almen Praksis, nr. 92(11), side 995-1000, 2014 & Erreboe, Anders, *Kan samarbejdet mellem kommune og almen praksis reddes? - Attestsamarbejdet fungerer dårligt- forslag til en løsning*, Ugeskrift for læger, 2018

³ D'Amour D, Ferrada-Videla M, San Martín Rodríguez L & Beaulieu M. 2005. "The Conceptual Basis for Interprofessional Collaboration: Core Concepts and Theoretical Frameworks." *Journal of Interprofessional Care* 19 (sup1):116–31.; Mattessich P.W & Monsey B.R. 1992. "Collaboration: What Makes It Work. A Review of Research Literature on Factors Influencing Successful Collaboration."; San Martín-Rodríguez L, Beaulieu M.D, D'Amour D & FerradaVidela M. 2005. "The Determinants of Successful Collaboration: A Review of Theoretical and Empirical Studies." *Journal of Interprofessional Care* 19 (SUPPL. 1):132–47

præciseret valget af den rette LÆ-attest. Dette er på trods af, at besværelsen blev gennemført af to erfarne speciallæger i socialmedicin, som tilmed havde oplysninger både fra sagsbehandler og praktiserende læger, hvilket ikke er tilfældet, når sagsbehandleren skal vælge hvilken lægeattest, vedkommende skal anmode om. Dette kan tyde på, at valget af den rette lægeattest er svært. Derfor er fokus i læringsmålet om at vælge den rette attest på, at det er svært, hvorfor man skal være omhyggelig frem for blot at forvente, at det uden videre kan lade sig gøre at vælge den rigtige attest.

Pilottest af undervisningspakken viste, at flere deltagere uddrog, at de skal vælge den rigtige lægeattest og en del uddrog, at de skulle være omhyggelige, når de skulle være lægeattest. For at understrege pointen med, at det kan være svært for alle deltagere, er det vigtigt at pointere forskelle mellem at uden videre at vælge den rette lægeattest og det at være omhyggelig, når sagsbehandleren skal vælge lægeattest.

Pilottesten viste desuden, at der kan let komme stort fokus på at man kun må stille 3 spørgsmål i en statusattest. Prøv at nuancer dette for konsulenterne, da attestguiden lægger op til, at man skal *overveje* om man i stedet skal vælge en anden attest. Det er ikke fordi, at man *aldrig* må stille mere end 3 spørgsmål i en statusattest.

At målrette anmodninger til de praktiserende læger

Litteraturen peger på, at jo bedre anmodningerne er, des bedre bliver LÆ-attesterne⁴. Samtidig peger litteraturen på, at anmodninger ofte indeholder mangelfulde oplysninger om, hvad LÆ-attesten skal bruges til. De slides, som er inkluderet i PowerPoint-præsentationen blev anvendt i interventioner i projektet om implementering af Attestguiden, hvor der var en signifikant forbedring efter interventionen på dette parameter.

Vigtige pointer til underviserne

- Hold fokus på at det handler om at styrke samarbejdet frem for at forsvare enten jobcentret eller de praktiserende læger
- Hverken sagsbehandleren eller den praktiserende læge har det fulde billede af patientens situation
- Et af de vigtige fund i projektet om implementering af Attestguiden er, at det er rigtig svært at vælge den rette LÆ-attest
- Jo bedre anmodning des bedre LÆ-attest
- Audit foretaget i forbindelse med implementering af Attestguiden i tre nordjyske kommuner tyder på, at det er en myte, at læger og sagsbehandlere overskrider hinandens ansvars- og opgaveområder.
- I pilottest af undervisningspakken opstod et fokus på at undgå brug af fagtermer. Audit viste dog, at brugen af fagtermer i overvejende grad ikke forekommer (i 5% eller færre tilfælde). Således brugen af fagtermer en mindre udfordring og bør ikke tage fokus fra de øvrige pointer i undervisningen. Prøv at aflive myten om at der bruges for mange fagtermer, og ros dem for ikke at bruge fagtermer og opfordre til at fortsætte denne gode linje.
- Formelle samtaler i attestsamarbejdet er indgået mellem KL og PLO i aftalen om socialt-lægeligt samarbejde. Det er vigtigt, at I som undervisere kender til aftalen og dens rammer. Læs den her: <https://www.kl.dk/media/17482/socialt-laegeligt-samarbejde-oktober-2018.pdf>

⁴ Deloitte, [Evaluering af sundhedsmodellen - samarbejde med de praktiserende læger, 2017](#)

Netværk for viden og kompetencer i almen praksis

VID

Transfer fra kurset til praksis

Undervisningspakken er udarbejdet, så kurset understøtter transfer. Transfer er overførsel af ny viden fra en læringsituation til deltagerens praksis. Transfer understøttes ved:

- At kurset suppleres med forberedelse før kurset og opfølgning efter kurset
- At både forberedelsen, kurset og opfølgningen er praksisnær
- At deltagerens ledelse og kollegaer er til rådighed for og engagerede i at høre om ny læring og tage læringen i brug.